HEILIGE WILLIBRORD

Patroonheilige van de Nederlandse kerk
Feestdag – 7 November

Een kort verhaal en gesprek met kinderen

Opgeschreven en getekend door Pater Jan Haen C.Ss.R. 2010

Geboren in Northumbria, Engeland, omstreeks 658 – overleden in Echternach, Luxemburg 7 November 739. Apostel van de Lage Landen.

Het beeld van de H. Willibrord in Utrecht

Willibrord is geboren ergens in Northumbria. Dat is een gedeelte van Engeland dat tegen Schotland aanligt. Toen hij pas 7 jaar oud was heeft zijn vader hem naar het klooster van Ripon gebracht. Zijn vader zelf ging als een kluizenaar leven. Van zijn moeder weet ik niks.

Ruïnes van klooster Ripon, in Northumbria, Noord Engeland.

Wel weten wij dat zijn familie net christen geworden was. Willibrord kwam onder de invloed van de heilige bisschop van York. Dus werd hij omringd door geloof, God, religie, gebed en monnikenleven. Hij kende weinig anders. Toen hij twintig was ging hij naar een abdij in Ierland. Dat was een heel streng klooster. Hij werd daar priester gewijd toen hij dertig jaar oud was.

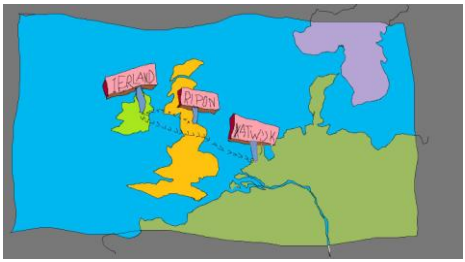

Volgens een oude schrijver werd Willibrord vervuld met de geest van “peregrinatio”. Wat dat was, is een diepe, ja mystieke, wens om de plek waar hij een vaste woonplaats had te verruilen met reizen naar gebieden om heidense mensen te bekeren tot het verhaal van Jezus, het Christendom. Hij vertrok met ongeveer twaalf andere monniken naar Friesland via Katwijk.
De heidense mensen die hij daar tegenkwam waren gewend om natuurgoden te aanbidden. Ze geloofden dat bepaalde bomen en waterbronnen goddelijk waren en krachten hadden die hen in hun moeilijke dagelijkse leven zouden kunnen helpen. Willibrord en de zijnen kwamen vertellen over Jezus en hoe liefdevol en dichtbij God is en dat Christus, in tegenstelling tot hun natuurbronnen, de enige en eeuwige bron van en voor het leven is. Maar de mensen geloofden dat niet zo een, twee, drie.

Willibrord zag hoe afhankelijk de mensen van hun hoofdlieden en leiders waren. Dus nam hij contact op met deze leiders. Dat was natuurlijk heel slim van hem.

De priesters en monniken die eerder naar Friesland waren gekomen om te proberen de mensen te bekeren, hadden dat niet gedaan en dus hadden ze weinig succes. Eén van die zeer invloedrijke mensen die Willibrord benaderde, was een man die Pepijn van Herstal heette. Hij oefende de macht uit voor de koning die het gebied regeerde dat Friesland en gedeeltes van Duitsland, Denemarken, België en Luxemburg, alsook Frankrijk omvatte.

Willibrord deed zijn werk zo goed dat Paus Sergius I hem in 695 in Rome tot aartsbisschop van de Friezen wijdde, en hem een kerk in het Utrechtse oude fort als zijn zetel ofwel kathedraal toewees. Later is daar de bekende Dom van Utrecht gebouwd. Hij is toen de allereerste aartsbisschop van Utrecht geworden.

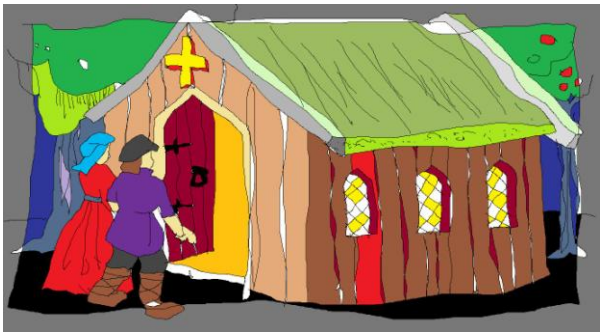

De Dom van Utrecht

Na de dood van Pepijn van Herstal veroverde de Friese Koning Radboud het gebied rond Utrecht. Hij was geen vriend van Willibrord en dus kon Willibrord een aantal jaren zijn bisdomstad niet binnenkomen. Dat hinderde hem niet. Hij bleef overal rondtrekken en preken, en heidense plekken, bronnen en waterputten veroveren, soms zelfs met geweld. Hij ging naar Denemarken en naar Vlaanderen en naar nog veel meer gebieden.

Het was de grote nieuwe leider Karel Martel die koning Radboud definitief versloeg en dus kon Willibrord zijn bisschopsstad Utrecht weer bezoeken. Hij werkte ijverig door en maakte veel vrienden met de adel. Hem werden grote landgoederen gegeven. Daar werden kloosters en kerken gebouwd, waarvan sommigen heel bekend werden zoals in Trier in Duitsland en Echternach in Luxemburg. In die laatste stad is hij in het door hemzelf gestichte klooster op de leeftijd van 81 jaar overleden.

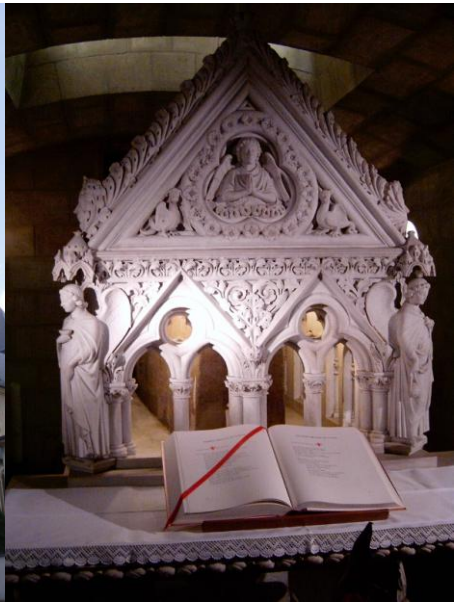

De abdijkerk van Echternach en het graf van de H.Willibrord

Hij is daar ook begraven. Dat was zijn wens. Waarom hij niet in Utrecht waar hij aartsbisschop was, begraven wou worden, weet ik niet.
Vanaf zijn dood waren mensen overtuigd dat hij een heilige was. En werd hij als zodanig geëerd. Een van de tradities die vandaag de dag nog steeds gehouden wordt, is de zogenaamde “springprocessie” in Echternach. En dat is een heel merkwaardige processie. Er worden steeds drie stappen vooruit gezet en vervolgens twee stappen achteruit. Waarom weet niemand.
Er zijn heel wat kerken in Nederland die de Heilige Willibrord als patroonheilige hebben. Er is zelfs een dorp in Noord-Brabant naar hem genoemd.
Voor de Katholieke Kerk in Nederland is hij heel belangrijk en daarom vieren wij in zijn naamfeest in deze kerk.

De Heilige Willibrord praat met de kinderen

De voorganger zet een papieren mijter op zijn hoofd. Hij neemt een processiekruis in zijn rechterhand en een model van een kerk gemaakt van karton in zijn linkerhand. Hij stelt zich aan de kinderen voor als de Heilige Willibrord.

Willibrord: Ik ben nu eventjes de Heilige Willibrord. Ik ben geboren in Engeland in het jaar 658 en ben gestorven toen ik 81 jaar oud was, op 7 November 739 in Echternach; dat is een stad in Luxemburg. Ik was 7 jaar oud, toen ik door mijn vader naar een klooster werd gebracht om daar te wonen. Mijn moeder was er niet meer en mijn vader wou helemaal alleen wonen om te bidden. Ik zou nu met jullie willen praten omdat jullie ongeveer zo oud zijn als ik was toen ik naar het klooster ging. Is dat OK?

Kind: Waarom hebt u zo’n rare pet op uw hoofd?

Willibrord: Die rare pet heet een mijter. Die wordt alleen gedragen door bisschoppen bij speciale plechtigheden en feestdagen. Aangezien het vandaag mijn feestdag is, en omdat ik de allereerste aartsbisschop van Utrecht was, heb ik hem opgezet.

Kind: Waarom hebt u dat model van een kerk bij u?

Willibrord: Op veel beelden en schilderijen die van mij gemaakt zijn, ben ik afgebeeld met een model van een kerk in mijn hand. Het kleine beeldje van mij dat hier in de kerk hangt, laat dat ook zien. Dat kerkje betekent dat ik de kerk gebracht heb op veel plaatsen waar de kerk nog niet bestond. In Nederland waren er bijna helemaal geen kerken toen ik hier naartoe kwam. Toen ik dood ging waren er heel veel.

Kind: Waarom kwam u naar Nederland?

Willibrord: In Engeland en Ierland waar ik opgroeide waren veel kerken en heel veel mensen die naar de kerk gingen. Dat vond ik geweldig. Mij werd verteld dat in Nederland en de landen eromheen geen kerken waren en de mensen niet naar de kerk gingen want ze wisten helemaal niets van de kerk. Die mensen waren heidenen. Dat vond ik heel erg. Dus ik besloot samen met ongeveer 12 vrienden naar Nederland te gaan om de mensen daar te vertellen over Jezus en God en de kerk en hoe geweldig dat allemaal is.

Kind: Wat zijn heidenen dan?

Willibrord: Wij noemden die mensen heidenen omdat ze geloofden in een heleboel goden, maar niks wisten van en ook niet geloofden in de God van Jezus. De heidenen geloofden dat hun goden aanwezig waren in speciale bomen, waterbronnen, donder en bliksem en andere natuurverschijnselen. Ze dachten dat door deze dingen te aanbidden ze geholpen zouden worden om veilig en gezond te kunnen leven,

want dat hadden ze wel nodig. Het leven was toen heel moeilijk. Er was veel honger en ziekte en er waren veel gevaren van roofdieren, rovers en oorlog. De heidenen probeerden bescherming te vinden door hun natuurgoden te aanbidden

Kind: Waarom hebt u een stok met een kruis erop?

Willibrord: Ik moest veel lopen en dan was een goede stevige stok wel handig. En de stok was ook handig om mijzelf te verdedigen tegen aanvallen van dieren en mensen. Het kruis zat erop omdat ik kon laten zien hoe Jezus gestorven was en waarom Hij gestorven was en waarom dat belangrijk voor hun was om te weten. Trouwens ik gebruikte die stok ook om hun afgodsbeelden mee kapot te slaan.

Kind: Maar vonden de mensen het niet heel erg dat u hun afgodsbeelden kapot sloeg?

Willibrord: Ja zeker. Het gebeurde nog al eens dat ik weggejaagd werd en dat ze niet naar mij wilden luisteren. Dat was heel jammer en maakte mij wel verdrietig. Maar er waren ook een heleboel mensen die wel naar mijn verhalen wilden luisteren en die vonden dat wat ik hun vertelde, goed nieuws was.

Kind: Wat vertelde u dan?

Willibrord: Ik vertelde het verhaal van Jezus. Hoe en waar hij geboren was en wat hij gezegd en gedaan had. En dat God niet via bomen, waterbronnen en donder en bliksem met de mensen sprak maar via de mens Jezus. En wat Jezus gezegd had, heel verstandig en wijs was en dat zij konden leren wat echt goed en wat echt kwaad was, en hoe daarmee om te gaan. En dat als ze echt bij God wilden zijn, ze dat uiteindelijk alleen via Jezus konden doen.

Kind: En wat deden ze toen?

Willibrord: Ze vroegen mij wat ze het beste konden doen. Ik heb hun verteld dat als ze wilden, ze gedoopt konden worden, liefst met het water uit de putten die ze voorheen als afgod gebruikt hadden.
Als ze gedoopt waren, dan waren ze christenen, die samen met andere christenen, waar ook ter wereld God kunnen aanbidden, God aanroepen om hen met Gods Geest te helpen om goed te leven met elkaar.

Kind: U zei dat toen u kwam er geen kerken waren en dat toen u dood ging er een heleboel waren.

Willibrord: Ja zeker. Al die mensen die gedoopt waren moesten bij elkaar kunnen komen om naar de verhalen van Jezus en de bijbel te luisteren, alsook naar de preken zodat ze wisten wat Jezus zijn volgelingen had gevraagd om te doen. En dat gebeurde op een plechtige manier. Daarvoor werden speciale aparte gebouwen gebouwd die wij kerken noemen. Daarbinnen konden die plechtigheden plaatsvinden, net zoals hier in deze kerk nog steeds gebeurt. Het belangrijkste wat hier gebeurt, is dat wij doen wat Jezus zijn volgelingen gevraagd heeft om te doen. En dat is - in Zijn naam, de naam van Jezus, brood te nemen en ervan te eten, en wijn te drinken zodat wij Hem echt en levendig blijven herinneren. Om Hem nooit en te nimmer te vergeten en dus te weten te komen hoe wij en alle mensen goed kunnen samenleven als wij dat echt willen.

Kind: Hebt u deze kerk gebouwd?

Willibrord: Nee, de parochianen die in 1875 in Weesp woonden hebben deze mooie kerk laten bouwen. Maar dat is een ander verhaal. Als jullie geen verdere vragen hebben dan ga ik weer en kunnen jullie de H. Mis of zoals dat ook genoemd wordt, de Eucharistie vieren zoals jullie dat gewend zijn.

Copyright – Pater Jan Haen C.Ss.R. 2010. Toestemming is nodig voor het reproduceren van tekst of tekeningen. haen.jan@gmail.com